

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. An Subdiaconus ordinatur cum Calice non consecrato debeat iterum ordinari? Et quid si traditus est Subdiacono calix non consecratus cum Patena consecrata? Et infertur, an calix, qui in ordinatione ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

3. Nec dicitis repugnat Trident. sess. 21. cap. 2. non enim vult Ecclesiam nihil posse circa determinationem materię Sacramentorum, sed solum vult contra hereticos quod Ecclesia possit prescribere, vt Eucharistia sub vna specie sumatur, cum in eo non tollat vsum Sacramenti, & eius substantiam. Quę substantia non potest dici tolli, si Ecclesia pro potestate sibi concessa varię determinet materiam, & formam ordinationis. Hęc omnia Præpositus, quę quidem viris doctis matutanda relinquo; mihi etenim non plurimum arident.

RESOL. III.

De materia Ordinis Subdiaconatus. Et notatur non esse necessarium in traditione Calicis huius Ordinis Calicem esse consecratum. Ex part. 3. tit. 4. Ref. 188. alias 189.

§. 1. **E**ste duplicem respondet Fillius. to. 1. tract. 9. c. 2. n. 45. Prima est traditio calicis vacui, & patenę vacuę superpositę. Secunda est traditio libri Epistoliarum, de prima non est controversia; de secunda probatur eodem modo, quo supra, de Diacono; nam eodem modo confertur Subdiacono liber Epistoliarum, vt dicitur, *Accipe potestatem*, &c. Sed in hoc traditio libri Euangeliarum est partialis materia; ergo etiam in Subdiacono traditio libri Epistoliarum. Ita Fillius. Vide etiam Viguerium in *instr. Theol. cap. 16. §. 6. verb. 1. & 2. cum aliis.*

2. Sed contrariam sententiam sustinendam esse puro, nempe materiam Subdiaconatus esse traditionem calicis vacui cum patena. Et ita docet Syluius in 3. p. 9. 37. art. 2. *quæritur*; Coninch. *de Sacram. disp. 20. dub. 6. n. 69.* Layman. in *Theol. moral. lib. 5. tract. 9. cap. 5. n. 3.* Valentia *tom. 4. disp. 9. q. 1. punct. 5.* Comitulus *in resp. mor. lib. 1. q. 12.* Molfelius *in sum. tom. 1. tract. 2. cap. 8. n. 22.* Valquez in 3. part. *tom. 5. disp. 2. §. 6. cap. 3.* Fornarius *tract. de ordinatione, cap. 20.* & alij penes ipsos.

3. Notandum est etiam non esse necesse, Calicem esse consecratum contra Syluest. *verb. ordinatio. §. 4. verb. 2.* & alios. Ita Henriquez *lib. 10. cap. 5. in glossa littera F.* & alij.

RESOL. IV.

An Subdiaconus Ordinatus cum Calice non consecrato debeat iterum ordinari?

Et quid, si traditus est Subdiacono Calix non consecratus cum Patena consecrata?

Et inferitur, an Calix, qui in Ordinatione Subdiaconatus cum Patena pergitur, debeat esse consecratus de necessitate Sacramenti?

Et an, si Presbytero tradatur ab Episcopo materia vera panis, & vini in Calice, & Patena non consecratis, aut in aliis quibuscumque vasis, Ordo sit validus? Ex part. 10. tit. 11. & Misc. 1. Ref. 9.

§. 1. **R**esolutio huius dubij pendet ex illa difficultate, an Calix, qui in ordinatione Subdiacono cum Patena pergitur, debeat esse consecratus de necessitate Sacramenti? Ego negatiuam sententiam olim docui cum Soto, Ledesma, & Henriquez: & me citato, illum docet Leandrus de Sacram. *tom. 2. tract. 6. disp. 3. quæst. 16.* Barbosa de Iure Eccles. *lib. 1. cap. 37. n. 7.* Molfelius *in Summa tom. 1. tract. 2. cap. 8. n. 23.* Sanchez *Opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 2. n. 5.* & me citato, Machadus, *tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 7. docum. 1. n. 5.* vbi sic ait: [Tambien es dudoso, y controuerso entre los Doctores, si el Caliz, que co-

mo hemos dicho, viene a ser la materia sustancial del Sul diacono, aya de ser consagrado, necessitate Sacramenti. Syluestro y otros sienten, que si fundados en que el Caliz, que non esta consagrado, no se distingue de otro qualquiera vaso Laycal, y profano; ni es apto proximately para contener en si la sangre cuerpo de Christo: y assi lo ha declarado el vso comun de la Iglesia, el qual deue tener grande fuerza en las cosas morales, en que euidentemente no consta lo contrario. Con toto esso Soto, Ledesma, y otros muchos con mas probabilidad defenden lo contrario; porque no se halla derecho alguno, del qual conste, que sea necessario, que el Caliz este consagrado.] Ita ille. Verum sententiam Syluestri docent alij, quos citat, & sequitur Marchinus de Sacram. Ordinis, *tract. 2. part. 6. dub. 1. n. 3.* Fornarius de Sacram. Ordinis, *cap. 2. num. 6.* Dicastillus de Sacram. *tom. 1. tract. 6. disp. 1. dub. 12. num. 182.* quia Calix non consecratus non est materia ministerij Subdiaconi; qui non ordinatur ad ministrandam patenam, & vasculum non consecratum, nec destinatum ad ministerium Altaris; sed ad ministrandum vasa predicto ministerio consecrata. Vnde non recte argumentatur aduersarij, dum dicunt nullo iure contraire oppositum: constat enim ex ipsa institutione, & ordinatione, qua ordinatur ad tale ministerium, & talia vasa ministranda. Paritas etiam sumpta a consecratione, que fieri potest in vase non consecrato, nulla est: nam materia consecranda a Sacerdote est ipsamet materia panis, & vini consecrabilis, in quocumque vase, aut loco sit. Vnde si Presbytero tradatur ab Episcopo materia vera panis & vini in Calice, & Patena non consecratis, aut in aliis quibuscumque vasis; omnino puro Ordinem esse validum: quia potestas officij, & Ordinis sui circa materiam ipsam panis & vini est non circa ipsa vasa; officium vero Subdiaconi circa ipsa vasa ministranda versatur. Vnde mirum non est, quod si Vasa non sint talia, qualia requiruntur ad suum ministerium: non sint materia, cuius traditione conferatur Ordo. Dicendum est itaque quodd Calix non consecratus non distinguitur a laico Calice, nec est idoneum instrumentum, & vas proxime aptum continere Eucharistiam: ergo requiritur, vt sit consecratus, sicuti quotidiano vso comprobatur videmus; vltus autem valde spectandus est in rebus moralibus, vbi oppositum euidenter non colligitur. Et confirmatur hæc sententia ex eo, quodd Christus Dominus in vltima Cœna suo contactu reddidit illum Calicem, quo vltus est, Sacrum: quem effectum cum præstare nequeant nostri Episcopi solo contactu; necessario sequitur, ipsum debere esse consecratum ex Ecclesie institutione, ne Calix noster dissimilis illi omnino sit, quo Christus in vltima Cœna vltus sit.

2. Stante itaque maxima probabilitate huius affirmatiuę Sententię, puro supradictam Ordinationem, vt in facti contingentiā interrogatus respondi, esse sub conditione reiterandam, sicut dixit Leandrus vbi supra, *quæst. 15.* si Subdiaconatus datus fuerit per solam traditionem Calicis vacui absque Patena.

RESOL. V.

De materia Ordinis Diaconatus. Et an si Episcopo ordinem aliquem Diaconum cum traditione libri Euangelij tantum sine impositione manuum esse verè ordinatum? Ex part. 3. tit. 4. Ref. 187. alias 188.

§. 1. **M**ateria ordinationis Diaconi esse traditionem libri Euangelij cum impositione manuum

Sup. hoc infra in Ref. 7. §. Ex his, & in alio §. posito in anterior. secunda dicti §. & in tom. 4. tit. 8. Refol. 47. §. Probatur tertio.

Sup. hoc in tom. 4. tit. 1.

Docuit in Ref. præterea in eius §. vi. & infra in Ref. 7. §. vii. prope finem.